

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP ANABİLİM DALI

Klinik Araştırmalarda Gönüllü Hakları

1 Gönüllülük

Araştırmaya katılımda gönüllülük esastır. Tüm tıbbi araştırmalar, söz konusu araştırmaya katılan kişiyi bilgilendirerek alınan, özgür, açık, gönüllü ve çalışmaya özel onamı ile yapılmalıdır.

2 Onam Yetkisi

Onam verme yetisine sahip olmayan kişilerle yapılan araştırmalarda, bu yetki, katılımcının bir itirazı yoksa, katılımcının yasal temsilcisi ya da yasalar tarafından belirlenen bir kişi ya da kurumdan alınmalıdır.

3 Katılımcı Çıkarları

Katılımcının çıkarları her zaman bilimin ve toplumun çıkarlarından önde gelmelidir. Araştırmaya katılanın bütünlüğüne saygı gösterilmeli ve korunması için gerekli önlemler alınmalıdır.

4 Bilimsel Bilgi Üretme

Araştırmada katılımcı lehine hedeflenen yararlar, karşılaşılabilecek risklerden fazla olmalıdır. Zarar görme riski çok düşük olsa bile, katılımcılardan bir araştırmaya katılmaları isteniyorsa araştırma sonucunda önemli bir bilimsel bilgi üretme beklentisi söz konusu olmalıdır.

5 Gebe ya da Emziren Kadınlar

Gebe ya da emzirme dönemindeki kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler, karar verme yeterliği olmayan kişiler ve özgürlüğü kısıtlanmış kişiler gibi örselenebilir katılımcılar üzerinde yürütülen araştırmalar iyi belirlenmiş kurallara göre ve özel koruyucu önlemler alınarak yapılmalıdır.

6 Mali Kazanç ve Kayıplar

Araştırmalara katılanlar ya da yasal temsilcileri herhangi bir mali kazanç elde etmemelidir. Yalnızca masrafları ve mali kayıpları karşılanmalıdır.

7 Teminatlar

Araştırmanın neden olduğu olumsuz durumlar tazmin edilmelidir. Araştırmadan kaynaklanan zararların yükümlülüğü konusunda güvence ve öteki teminatlar sağlanmalıdır.

8 Gizlilik

Araştırmada katılımcının özel yaşamına saygı gösterilmeli ve verilerin gizliliği korunmalıdır.

9 Ayrılma Hakkı

Katılımcı araştırmadan istediği zaman herhangi bir gerekçe göstermeden ayrılabilir. Araştırmaya katılmayı kabul etmeyen ve herhangi bir aşamasında ayrılan katılımcıların sonraki tedavi ve bakımını etkilememelidir.

Türk Tabipleri Birliği Araştırma Etiği Bildirgesi'nden alınmıştır.